इदमपिकुतः यतश्चतुर्लक्षणवर्जैलक्ष्यतेज्ञायतेविषयस्वरूपमेभिस्तानिलक्षणानिदृष्टिश्रुतिमतिविज्ञातयः रूपादिहीनत्वान्नप्रत्यक्षस्यविषयः गुणजातिक्रियाहीनत्वात्नशब्दस्य असंगत्वेनसंबंधापहा
न्नानुमानस्य सर्वसाक्षित्वेनाजडत्वाच्चनबुद्धेः तथाचश्रुतिः नदृष्टेर्द्रष्टारंपश्येर्नश्रुतेःश्रोतारंशृणुयात्नमतेर्मंतारमन्वीथानविज्ञातेर्विज्ञातारंविजानीयाइति चतुष्कारणवर्जितंउक्तैरेवदृष्ट्यादिविषयत्वकारणैः रू
पादिमत्त्वादिभिर्वर्जितं तथाचश्रुतयः अस्थूलमनणुइत्याद्याः परमात्मनिसर्वविशेषान्निषेधंति पूर्वत्रद्वाभ्यांयुक्तमितिपाठेतुपूर्वार्धेनप्रियाप्रियादियोगमात्मन्यध्यारोप्यउत्तरार्धेनतदपवादइतिध्येयं भ्रांत्या
प्रियादियुक्तमपितत्त्वतोनदर्शनादिविषयइत्यर्थः प्रहर्षःइष्टविषयलाभजंसुखं आनंदस्तद्भोगजंसुखं ताभ्यांहीनमप्रहर्षमनानंदं शोकआंतरंदुःखं क्लमोबाह्यंदुःखंताभ्यांहीनंअशोकंविगतक्लमं ॥ ८ ॥ काल
इति संपद्यतेउत्पद्यते यत्तुअतीतानागतादिव्यवहारहेतुरखंडदंडायमानःकालोनामनित्यंतत्त्वांतरमस्ति तस्यचोपाधिर्जन्यवस्तुमात्रमितिवदंति तत्रउपाधयएवस्वस्यातीतत्वादिव्यवहारहेतवोभवंति किमंतर्ग
डुनाकालेनेत्यभिप्रेत्योक्तं कालःसंपद्यतइति नप्रभुरित्याद्यंतशून्यंतद्वस्त्वितिदर्शितं ॥ ९ ॥ आत्मनःप्रतीचः केवलतांत्रिपुट्याअभावेनएकाकितां तत्रपरमेस्थाने ॥ १० ॥ स्थानवरस्यस्थानवरापेक्षया ॥

चतुर्लक्षणवर्जंतुचतुष्कारणवर्जितं ॥ अप्रहर्षमनानंदमशोकंविगतक्लमं ॥ ८ ॥ कालःसंपद्यतेतत्रकालस्तत्रनवैप्रभुः ॥ सकालस्यप्रभूराजन्स्वर्गस्यापितथे
श्वरः ॥ ९ ॥ आत्मकेवलतांप्राप्तस्तत्रगत्वानशोचति ॥ ईदृशंपरमंस्थानंनिरयास्तेचतादृशाः ॥ १० ॥ एतेतेनिरयाःप्रोक्ताःसर्वएवयथातथं ॥ तस्यस्थानवर
स्येहसर्वेनिरयसंज्ञिताः ॥ ११ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति०मोक्ष०जापकोपाख्यानेअष्टनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९८ ॥ ॥ ७ ॥
युधिष्ठिरउवाच कालमृत्युयमानांतेइक्ष्वाकोर्ब्राह्मणस्यच ॥ विवादोव्याहृतःपूर्वंतद्भवान्वक्तुमर्हति ॥ १ ॥ भीष्मउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहा
संपुरातनं ॥ इक्ष्वाकोःसूर्यपुत्रस्ययद्वृत्तंब्राह्मणस्यच ॥ २ ॥ कालस्यमृत्योश्चतथायद्वृत्तंतन्निबोधमे ॥ यथासतेषांसंवादोयस्मिन्स्थानेपिचाभवत् ॥ ३ ॥ ब्राह्म
णोजापकःकश्चिद्धर्मवृत्तोमहायशाः ॥ षडंगविन्महाप्राज्ञःपैप्पलादिःसकौशिकः ॥ ४ ॥ तस्यापरोक्षंविज्ञानंषडंगेषुबभूवह ॥ वेदेषुचैवनिष्णातोहिमवत्पा
दसंश्रयः ॥ ५ ॥ सोयंब्राह्मंतपस्तेपेसंहितांसंयतोजपन् ॥ तस्यवर्षसहस्रंतुनियमेनतथागतं ॥ ६ ॥

॥ ११ ॥ इतिशांति०मो०नै०भा०अष्टनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९८ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ आख्यायिकामुखेनजापकस्यवश्यायमादयोभवंति सचस्वंपरंचतारयति तेनच
सत्यादिकंरक्षणीयं दंभादिकंचत्याज्यमितिनिरूपयतिअध्यायद्वयेन कालेत्यादिना आयुःपरिच्छेदिकादेवताकालः प्राणवियोजिकामृत्युः पुण्यापुण्यफलदायिकायमः तत्तं ॥ १ ॥ सूर्यपुत्रस्ययमस्य
॥ २ ॥ ३ ॥ जापकःमंत्राध्ययनपरः षडंगानिशिक्षादीनिहृदयादीनिवावेत्तीतिषडंगवित् ॥ ४ ॥ अपरोक्षंतत्त्वदर्शनात्मकं ॥ ५ ॥ सोयंवादोर्थज्ञानं भासनोपसंभाषेतिसूत्रेवदेर्ज्ञानार्थत्वानुवादात् तेनस
हसोयं वदःसुपिक्यपूचेतिक्यपू यजादित्वात्संप्रसारणं ब्राह्मंब्राह्मणयोग्यं तपःस्वधर्मानुष्ठानं सोंत्यमितिपाठेत्यंउत्तमं ॥ ६ ॥

Digitized by Google